

SZABADSÁGHARC 170.

TÖRTÉNELMI VETÉLKEDŐ

Név:.....

Oktatási azonosító:.....

Kedves Versenyző!

A szervezők nevében köszöntjük Önt. Köszönjük, hogy részt vesz az 1848-1849-es forradalom és szabadságharc 170. évfordulója alkalmából szervezett háromfordulós vetélkedő második fordulójában. Kérjük, hogy a versenykiírást olvassa el figyelmesen. A kérdések megválaszolásához segítséget adunk a feladatlap végén található irodalomajánlással, linkgyűjteménnyel. A kézzel kitöltött feladatlapokat a versenykiírásban szereplő lehetőségek bármelyikével eljuttathatja hozzánk. A szervezők nem vállalnak felelősséget az elküldött, de hozzánk be nem érkezett feladatlapokért.

Kérjük, figyeljenek az egyértelmű válaszadásra, ha lehet, ne javítsanak, ne húzzanak át és ne alkalmazzanak jelöléseket, nyilazásokat, a válaszokhoz ne tegyenek megjegyzéseket. Pontazonosság esetén a 14. feladat eredménye a döntő, ha ez is azonos, a helyezettekről a bírálóbizottság dönt.

A feladatlapokat bírálóbizottság értékeli, az értékelés ellen fellebbezni, panaszt tenni, vagy bármilyen formában jogorvoslatot kérni nem lehet.

Az értékelés alapján a versenykiírásban leírtak szerint a versenyzők különböző díjakban részesülnek.

Kérjük, hogy az adatait, elérhetőségeit pontosan adja meg, hisz a verseny további szakaszaiban a kapcsolattartásban fontos a megbízható elérhetőség.

Kérjük, hogy az alábbi táblázatot pontosan és olvashatóan töltsse ki!

Vezetéknév	
Keresztnév	
Oktatási azonosító	
Tanintézet neve, székhelye	
Évfolyam, osztály	
Szülő /gondviselő neve	
Szülő/ gondviselő email címe	
Tanuló telefonszáma, email címe	
Felkészítő tanár neve, telefonszáma, email címe	

Szervezők

SZABADSÁGHARC 170.

TÖRTÉNELMI VETÉLKEDŐ

Név:.....

Oktatási azonosító:.....

HOZZÁJÁRULÓ NYILATKOZAT

Az Európai Parlament és a Tanács 2016/679. rendelete — (a továbbiakban: GDPR) 6. cikk (l) bekezdés a) pontja, és a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény 2.48. paragrafusa **alapján ezúton hozzájárulok / nem járulok hozzá***, hogy a Nemzetközi Szent György Lovagrend Zala Megyei Priorátusa által meghirdetett „Szabadságharc 170” történelmi vetélkedőn nevű **kiskorú gyermekem / személyem** személyes adatkörét a verseny meghirdetésének napjától a hozzájárulás visszavonásáig, de legkésőbb 2019. október 31. napjáig kezelje a Szervező a versenykiírásban foglaltak szerint kezelje. Ezzel egyidejűleg tudomásul veszem, hogy hozzájárulásomat bármikor visszavonhatom. A hozzájárulás visszavonása nem érinti a hozzájáruláson alapuló, visszavonás előtti adatkezelés jogszerűségét.

Továbbá **hozzájárulok és engedélyezem / nem járulok hozzá* hogy kiskorú gyermekemnek / személyemnek** az eredményhirdető és díjkiosztó ünnepségre történő meghívása esetén, **nevezett kiskorú gyermekemről / személyemről képfelvételek (fénykép, videó) készüljenek.**

*(Kérjük a választott részt aláhúzni.)

Tudomásul veszem, hogy a személyes adatok kezelésével kapcsolatos jogaimat (adatokhoz való hozzáférés, adatok helyesbítése, törlése, tiltakozás az adatok kezelése ellen) a GDPR 15.-21. cikke (az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény 14-20. paragrafus), a jogorvoslatra vonatkozó szabályokat (adatvédelmi hatósághoz, bírósághoz fordulás joga jogsérelem esetén) a GDPR 77. és 79. cikk (Infotv.22-23. paragrafus) tartalmazza.

....., 2019. hó nap

16. évet betöltött tanuló vagy
törvényes képviselő aláírása

SZABADSÁGHARC 170.

TÖRTÉNELMI VETÉLKEDŐ

Név:.....

Oktatási azonosító:.....

1. A feladat Ausztria és Magyarország közjogi viszonyával kapcsolatos. Oldja meg a feladatokat a források és ismeretei segítségével!

„III. tc. Független felelős minisztérium alakítására.

3. § Ő Felsege, s az ő távollétében a nádor a királyi helytartó a végrehajtó hatalmat a törvények értelmében független, magyar minisztérium által gyakorolják, s bármely rendeleteik, parancsolataik, határozataik, kinevezéseik csak úgy érvényesek, ha Buda-Pesten székelő miniszterek egyike által is aláíratik. [...]

5. § Mindazon tárgyakra, melyek eddig a magyar királyi udvari kancelláriának a királyi helytartótanácsnak, s a királyi kincstárnak, ide értvén a bányászatot is, köréhez tartoztak, vagy tartozniuk kellett volna, s általában minden polgári, egyházi, kincstári, katonai és általában minden honvédelmi tárgyban őfelsége, a végrehajtó hatalmat ezentúl kizárólag csak a magyar minisztérium által fogja gyakorolni. [...]

8. § A magyar hadseregnek az ország határain kívüli alkalmazását, nem különben a katonai hivatalokra való kinevezéseket, szinte úgy, Ő Felsege fogja a király személye körüli leendő felelős magyar miniszter ellenjegyzése mellett elhatározni.

14. § A minisztériumnak azon tagján kívül, mely a Felség személye körül [...] ügyelend, a következő osztályai lesznek: a) Belügyek, b) Országos pénzügy, c) Közmunka és közlekedési eszközök és hajózás, d) Földművelés, ipar és kereskedés, e) Vallás és közoktatás, f) Igazságszolgáltatás és kegyelem, g) Honvédelmi osztály.” (Az áprilisi törvényekből)

a) Hogyan nevezzük a két ország között 1848-ban az áprilisi törvényekben meghatározott államközi kapcsolatot? (1 pont)

.....

b) A két állam kapcsolatában mely kérdések jelentették az alapvető vitákat? Soroljon fel legalább kettőt! (Elemenként 1 pont.)

.....

c) Nevezze meg, mely okmányban szakított a szabadságharc idején a dinasztiaival a magyar fél! Mikor és hol adták ki ezt az okmányt? (Elemenként 1 pont.)

1) A okmány neve:

2) Időpont (év/hó/nap):

3) Helyszín:

adható pontok: 6 pont

kapott pont:

2. Nevezze meg a képen látható személyt! Hol született? Milyen katonai egyenruhát visel a képen? (Elemenként 1 pont.)



Név:

Itt született:

Katonai egyenruhája:

adható pontok: 3 pont

kapott pont:

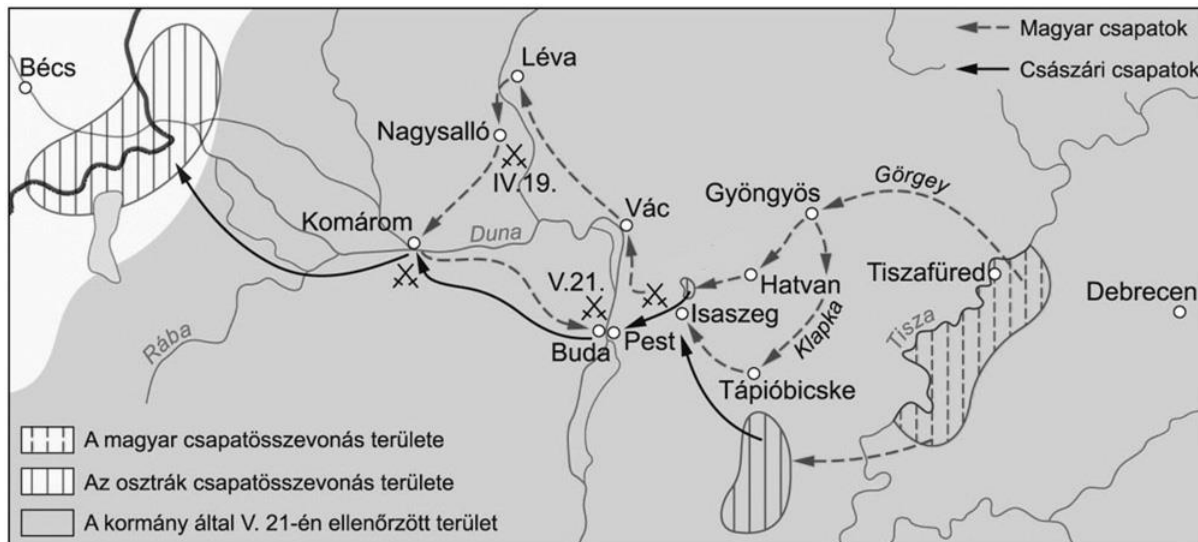
SZABADSÁGHARC 170.

TÖRTÉNELMI VETÉLKEDŐ

Név:.....

Oktatási azonosító:.....

3. A térkép és saját ismeretei alapján válaszoljon a kérdésekre!



- a) 1848. szeptember 29-én a magyarok megállították az ellenséges erőket. Hol zajlott ez a csata? (1 pont)
.....
- b) Ki volt a magyarok, és ki volt az ellenség vezére? (2 pont)
.....
- c) Az események folyamán harc alakult ki Erdélyben is. Kit állított Kossuth az erdélyi hadak élére? (1 pont)
.....
- d) 1849. február 26–27-én katonai fordulóponthoz érkezett a szabadságharc. Kik voltak a szemben álló felek vezérei? Mi volt az események politikai következménye? (3 pont)
.....
- e) Hogyan akarták a magyarok az osztrák erőket legyőzni a tavaszi hadjárat során? (1 pont)
.....
- f) A tavaszi hadjárat első szakaszának melyik volt a legjelentősebb győzelme? (1 pont)
.....

adható pont: 9 pont kapott pont:

SZABADSÁGHARC 170.

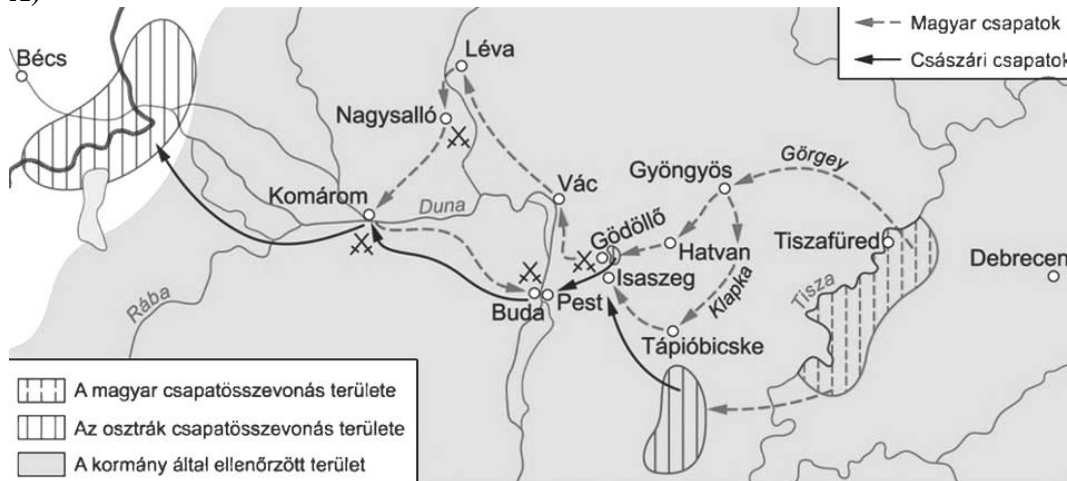
TÖRTÉNELMI VETÉLKEDŐ

Név:.....

Oktatási azonosító:.....

4. Oldja meg a feladatokat a térképvázlatok és ismeretei segítségével!

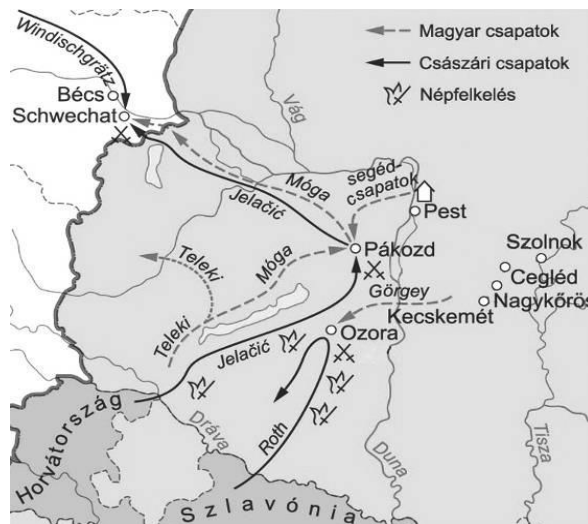
A)



B)



C)



a) Tegye időrendbe a térképvázlatokat a rajtuk szereplő események alapján! Írja a térképvázlatok betűjelét a táblázatba! Kezdje a legkorábbival! (Elemenként 1 pont, összesen 3 pont.)

1.	2.	3.

b) Nevezze meg azt a személyt, akire a leírás vonatkozik!

A több alkalommal is a honvédsereg fővezérévé kinevezett tábornok a főváros elvesztése után észak felé vonult seregével, jelentős császári erőket vonva ezzel magára. Célja az volt, hogy időt nyerjen a honvédseregnek a Tisza-vidéken történő összpontosításához. (1 pont)

.....

c) Melyik településnél zajlott az a csata, amelyre a leírás vonatkozik? A térképvázlatokon szereplő települések közül válasszon! (1 pont)

SZABADSÁGHARC 170.

TÖRTÉNELMI VETÉLKEDŐ

Név:.....

Oktatási azonosító:.....

Windischgrätz meg akarta akadályozni a Tisza vidéken gyülekező magyar seregek előre nyomulását Pest felé, ezért megtámadta a honvédsereget. A honvédsereg lengyel származású fővezére késve mozgósította a távolabb állomásozó csapatokat, így a kétnapos csatát követően a magyarok végül visszavonultak. (1 pont)

.....

d.) Melyik térképvázlaton látható az az eseménysorozat, amelyre a leírás vonatkozik? (1 pont)
Ellenséges seregek nyomultak előre Pest-Buda irányába, de a fővárosig nem jutottak el, mert a honvédsereg megállította és menekülésre kényszerítette őket.
A térképvázlát betűjele:

adható pont: 7 pont

kapott pont:

5. Nevezze meg azt a települést, amelyikre a leírás vonatkozik!

a) „A település közelében lezajlott csatában a Görgei irányítása alatt egyesülő honvéd hadtestek jelentős győzelmet arattak az osztrák főszereg felett. A győzelemnek köszönhetően a honvédsereg megkezdte előre nyomulását a Duna felé, míg a császári seregeket Pest előterébe vonták vissza.” (1 pont)

.....

b) A vár ostroma az ostromágyuk kezdeti hiánya miatt hetekig elhúzódott, jelentősen hátráltatva a honvédsereg további hadműveleteit. A vár bevétele azonban jelentős siker volt, ami elősegítette a vízi utánpótlási útvonalak biztosítását. (1 pont)

.....

.....

c) Fogalmazza meg röviden, mi volt a tavaszi hadjárat fő hadműveleti célja, amelyet végül nem sikerült elérnie a honvédseregnek! (2 pont)

.....

.....

.....

.....

d) Miért tekintjük mégis 1849 tavaszát a szabadságharc legsikeresebb időszakának? Karikázza be a helyes válasz sorszámát! Egyetlen sorszámot karikázzon be! (1 pont)

1. Az ország területének legnagyobb része a magyar kormányzat ellenőrzése alá került.
2. A honvédsereg a túlerőben levő osztrák–orosz seregeket is le tudta győzni.
3. A győzelmek hatására Ferenc József elismerte Magyarországnak a Habsburg Birodalmon belüli önállóságát.
4. A győzelmek hatására az európai nagyhatalmak elismerték a független Magyarországot.

adható pont: 5 pont

kapott pont:

6. Párosítsa a szövegrészeket a táblázatban felsorolt helyszínekkel! Töltse ki az üres oszlopot!

1. Magyarország a vele törvényesen egyesült Erdéllyel és a hozzátartozó minden részekkel es tartományokkal egyetemben szabad, önálló es független európai statusnak nyilvánított s ezen

SZABADSÁGHARC 170.

TÖRTÉNELMI VETÉLKEDŐ

Név:.....

Oktatási azonosító:.....

egész status területi egysége feloszthatatlannak s épsége sérthetetlennek kijelentetik. 2-or. A Habsburg- Lotharingiai-ház [...] Magyarország, s vele egyesült Erdély es hozzátartozó minden részek es tartományok feletti uralkodásból ezennel a nemzet nevében örökre kizáratik, kirekesztetik, a magyar koronához tartozó minden címnek használatától megfosztatik, s az ország területéről s minden polgári jogok élvezetétől szakmivettetik.” (*Függetlenségi Nyilatkozat*)

2. „A lázadó csordákat, melyeket [...] iszonyú mennyiségben találtam fel, szétvertem, es nagyrészt megsemmisítettem. [...] Remélem, néhány nap alatt hatalmamba kerítem [...] a pártütés feszket.”(*Windischgrätz jelentéséből*)

3. „Jellasics ellenállás nélkül vonult előre [...] seregével. [...] Móga es a seregnél levő császári tiszték továbbra is vonakodtak a nyílt csatától, s folytattak a visszavonulást [...] ha támadás éri őket, védekeznek.” (*Bertényi Iván – Gyapay Gábor*)

4. „Görgey kezén mindössze 30 ezer kimerült, elégtelenül felszerelt ember maradt. [...] Kossuthlemondott es a török határ fele menekült. [...] A [...] haditanács Görgey vezetése alatt elhatározta, hogy leteszi a fegyvert, de csakis az oroszok előtt.” (*Kosáry Domokos*)

(Elemenként 1 pont.)

Helyszín	A szövegrészlet sorszama
Világos	
Pákozd	
Debrecen	
Kápolna	

adható pont: 4 pont

kapott pont:

7. A magyar sereg több zászlóalja is kapott különféle elnevezéseket a szabadságharc során. Hányadik zászlóaljat takarja az elnevezés?

a) Melyik zászlóalj elnevezése volt a „fehértollasok”?.....(1 pont)

Milyen legenda fűződik az elnevezéshez?(2 pont)

.....

Mi az oka valójában a névadásnak?(1 pont)

.....

Ki volt a zászlóalj első parancsnoka?(1 pont)

b) Kiket nevezett Csány László „pápai ruhátlan zászlóalj”-nak?(1 pont)

Miért kapták ezt a nevet?(1 pont)

.....

c) Kik voltak a „szaladj megyeiek”?(1 pont)

d) Hányas számot kapta az „egér-zászlóalj”, ahol Petőfi is szolgált?(1 pont)

adható pont: 9 pont

kapott pont:

SZABADSÁGHARC 170.

TÖRTÉNELMI VETÉLKEDŐ

Név:.....

Oktatási azonosító:.....

8. Karikázza be a helyes választ!

(Elemenként 1 pont.)

1. Mi a „vidini levelek“?

1. Kossuthnak a vereség után 1 hónappal a külhoni magyar diplomáciai ügynökökhöz intézett körlevele.

2. Kossuth Lajosnak Deák Ferenchez írott nyílt levele, amellyel az 1848–49-es forradalom és szabadságharc leverése óta emigrációban élő Kossuth az 1867-ben megszületett kiegyezésről mond (elutasító) véleményt.

X. Széchenyi levele az angliai és franciaországi magyar követekhez és diplomáciai ügynökségekhez.

2. Mit jelent a proskribál kifejezés?

1. A kivégzendők vagy üldözendők névsorába tesz.

2. Összeesküvést sző, titkos szervezkedésben vesz részt.

X. Kikiáltja a köztársaságot.

3. Miről szólt a „gyémántper“?

1. A kivégzett gróf Zichy Ödön kocsijában talált kincsek, köztük néhány nagy értékű gyémánt sorsa, hosszú időn át foglalkoztatta a nemzet politizáló közvéleményét. A debreceni országgyűlés képviselőinek egy csoportja a Honvédelmi Bizottmány legradikálisabb tagját, Madarász Lászlót vádolta az elkobzott vagyon hűtlen kezelésével.

2. Az 1847-48-as országgyűlés mandátumainak megszerzéséért az uralkodó és az ellenzék is minden eszközt bevetett (megvesztegetés, leitatás stb.).

X. Görgei Artúr és Kossuth Lajos vitájáról szóló összefoglaló munka.

4. Hol történt Zichy Ödön, Fejér megye volt főispáni helytartójának kivégzése 1848. szeptember 30-án?

1. Vérmezőn.

2. Csepel-szigeten.

X. A Nemzeti Múzeumnál.

5. Hova szökött el I. Ferdinánd császár 1848 májusában?

1. Törökországba.

2. Innsbruckba.

X. USA-ba.

6. A délvidéki polgárháború kegyetlenségeit (1848. augusztus 19.) melyik eseményekkel szokták párhuzamba állítani?

1. A vendée-i polgárháborúval.

2. Bastille ostromával.

X. „A nagy félelem“ időszakával.

7. Kit gyilkoltak meg 1848. szeptember 28-án Pesten?

1. Zichy Ödön grófot.

2. Jellasics horváth bánt.

X. Lamberg Ferenc császári királyi altábornagyot.

adható pont: 7 pont

kapott pont:

SZABADSÁGHARC 170.

TÖRTÉNELMI VETÉLKEDŐ

Név:.....

Oktatási azonosító:.....

9. A két legjelentősebb zalai politikus arcképét láthatja. Kik ők? Az alábbi felsorolásból válogassa ki és csoportosítsa jellemzőiket! Figyelem! Egy-egy jellemző mindkettőjükre igaz lehet, vagy egyikükre sem! (Elemenként 1 pont.)



- A) Söjtörön született
- B) Kehidán született
- C) Alsócsányban született
- D) Tárnokon született
- E) Igazságügyi miniszter volt
- F) Közlekedési- és közmunkaügyi miniszter volt
- G) Belügyminiszter volt
- H) Hadügyminiszter volt
- I) A szabadságharc leverése után börtönbe került
- J) A szabadságharc leverése után kivégezték
- K) A szabadságharc leverése után igazoltnak nyilvánították
- L) Sírja a Kerepesi temetőben található
- M) Sírja a zalaegerszegi Göcseji úti temetőben található
- N) Erdély kormánybiztosa volt
- O) A Dunántúl kormánybiztosa volt
- P) I. népképviselési választáson Zalaszentgrót országgyűlési követévé választották
- Q) Nevéhez fűződik a kiegyezés
- R) Köztéri szobra van Zalaegerszegen

SZABADSÁGHARC 170.

TÖRTÉNELMI VETÉLKEDŐ

Név:.....

Oktatási azonosító:.....

1. kép név:	2.kép név:

adható pont: 13 pont

kapott pont:

10. A rajzokon a 7. honvédszászlóalj három zalai tisztjét örökítették meg hadifogolyként a königráti várbörtönben. Kik voltak ők? (Elemenként 1 pont.)



1.
2.
3.

adható pontok: 3 pont

kapott pont:

11. Az 1848-49-es szabadságharc idején szenvedte el Zala megye első nagy területi veszteségét. Döntse el, igazak-e a következő állítások? (Elemenként 1 pont.)

1. Jellasics horvát bán 1848 szeptemberében harc nélkül foglalta el a Muraközt, és rendelettel azonnal Horvátországhoz csatolta.
2. Perczel tábornok serege októberben megpróbálta visszafoglalni a Muraközt, de a helyi lakosok fegyveres ellenállásán ez meghiúsult.

adható pontok: 2 pont

kapott pont:

SZABADSÁGHARC 170.

TÖRTÉNELMI VETÉLKEDŐ

Név:.....

Oktatási azonosító:.....

12. Karikázza be a helyes válasz betűjelét!

(Elemenként 1 pont.)

A) Nézze meg jól az alábbi képet!



- Kit ábrázol a festmény? (1 pont)
 - 1. Szemere Bertalan
 - 2. Csány László
 - x. Kossuth Lajos

- Hol látható a festmény? (1 pont)
 - 1. Göcseji Múzeum, Zalaegerszeg
 - 2. Városi Díszterem, Zalaegerszeg
 - x. Várkastély, Egervár

- Ki festette a képet? (1 pont)
 - 1. Barabás Miklós
 - 2. Székely Bertalan
 - x. Madarász Viktor

B) Csány László Zala megyében született 1790-ben. A helyet fehér márványtábla jelzi, melyet 48 évvel a halála után, kivégzése napján (október 10-én) állították fel. Hol található jelenleg? (1pont)

1. A zalacsányi Batthyány kastély bejárata mellett a falon.
2. A tábla sajnos megsemmisült. A felirat szövegét, és a felállítás idejét viszont pontosan tudjuk.
3. Alsócsányban született, a szülőháza falán áll a tábla.

C) 1849 áprilisában a császári csapatok váratlanul elhagyták Zalaegerszeget. Mi történt ezután?(1pont)

1. A templomtoronyról azonnal leverték a császári lobogót, és a magyar trikolorot tüzték ki helyette.
2. A város egyelőre óvatos volt, minden maradt a régiben, hátha visszajönnek a császári katonák.
3. A polgárok azonnali tisztújítást követeltek, akik a hűségüket megszavasták kompromittálódtak.

SZABADSÁGHARC 170.

TÖRTÉNELMI VETÉLKEDŐ

Név:.....

Oktatási azonosító:.....

D) A császári csapatok valóban visszatérnek május 5-én. A zászló leveréséért pedig hadisarcot követelnek a várostól. A város tanácsa ... (1pont)

1. ... kénytelen kifizetni a hadisarcot.
2. ... elhárítja a felelősséget, felhevülő, éretlen fiatalokra hivatkozik, akik a tanács és a polgárság beleegyezése nélkül cselekedtek.
3. ... kifizeti az 1000 pengőforintot, és a tettesektől behajtja.

E) Jellasics horvát bán 1848. szeptember 11-én Perlaknál betört az országba, és elfoglalta a Muraközt. Hogyan reagált Csány László kormánybiztos, illetve Teleki Ádám, a Dráva menti csapatok parancsnoka? (1pont)

1. Teleki Ádám közölte Csánnyal, hogy császári királyi csapatok ellen nem hajlandó harcolni, így azok akadálytalanul foglalták el Csáktornyát, Letenyét, majd Kanizsát is.
2. Csány László tárgyalásokat kezdett Jellasiccsal, amik eredménytelenül végződtek.
3. Csány utasította Telekit, hogy ne bocsátkozzon harcba a horvátokkal.

adható pontok: 7 pont

kapott pont:

13. Kutasson az interneten, az ADT adatbázisában: (A megyei és városi könyvtárakban ingyenesen elérhető!)

A 47. (zalai) honvédszászlóalj parancsnoka, Inkey Kázmér cigányzenészeket is fogadott a zászlóalja harci kedvének emelésére.

A.) Melyik lapban, kinek a visszaemlékezésében olvashatunk a zenekarról? (Kérjük a lap címét, évfolyamát, a megjelenés pontos dátumát, az oldalszámot, linket, a visszaemlékező nevét és az írás címét.) (Elemenként 1 pont, összesen 7 pont.)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

B.) Hogy hívták a cigányzenekar vezetőjét? (1pont)

.....

C.) Milyen volt a zenekar egyenruhája?

(Elemenként 1 pont, összesen 5 pont, **ha lerajzolja + 1 pont.**)

.....

.....

.....

.....

SZABADSÁGHARC 170.

TÖRTÉNELMI VETÉLKEDŐ

Név:.....

Oktatási azonosító:.....

D.) Milyen meglepő tájékoztatás derül ki a cikkből a Kossuth nótáról? (1 pont)

.....
.....

adható pont: 14+1 pont

kapott pont:

14. Ön a zalai önkéntes nemzetőr csapatból megalakult 47. honvédszászlóalj katonája, aki a kezdetektől végig harcolta a szabadságharcot.

Soroljon fel 10 nagyobb csatát, ütközetet, amelyben részt vett (akár tartalékként is)! Azt is írja le, mikor volt ez! Végül hol kényszerültek a fegyverletételre? (Elemenként 1 pont.)

Hol:

Mikor:

- | | |
|---------|-------|
| 1..... | |
| 2..... | |
| 3..... | |
| 4..... | |
| 5..... | |
| 6..... | |
| 7..... | |
| 8..... | |
| 9..... | |
| 10..... | |
| 11..... | |

adható pont: 11 pont

kapott pont:

Összes adható pont: 100 pont + 1 pont

összes kapott pont:

SZABADSÁGHARC 170.

TÖRTÉNELMI VETÉLKEDŐ

Név:.....

Oktatási azonosító:.....

Felhasználható szakirodalom:

https://adtplus.arcanum.hu/hu/view/Magyarország_1904_08/?query=Inkey%20K%C3%A1zm%C3%A9r&pg=91&layout=s

Egressy Ákos: Pályám emlékeiből

https://library.hungaricana.hu/hu/view/ZALM_zgy_33_szabharc_ZALM_honved/?pg=115&layout=s

- Hermann Róbert: A szabadságharc hadserege; Rubicon Történelmi Magazin 1995/5. 25-30.o.
 - Barcy Zoltán- Somogyi Győző: A szabdságharc hadserege /Corvina Kiadó, 1986/84-112. o.
 - Hermann Róbert: 1848. Forradalom és /vagy szabadságharc? in.: Rubicon 2017/10, 24-33. o.
 - középiskolai tankönyvek
- Molnár András: Zalaegerszeg 1848-1849-ben. Zeg. 1998. /Zalaegerszegi füzetek 5.
- A szabadságharc emlékei Zalában 1848-1849. Zeg. 1999.
 - Novák Mihály: Zalavármegye az 1848-49. évi szabadságharcban (1908)
 - Száray Miklós: Történelem 10 (Nemzeti Tankönyvkiadó)